

POKOJ VÁM!

MĚSÍČNÍK
UNIČOVSKÉ
FARNOSTI

Duben 2006
Číslo 4
Ročník 2

STRUČNĚ:

- slovo života
- vaše příspěvky
- hudební rubrika
- vitráže kostela
- jak se měnil čas
- pouť manželů
- rodina a mše sv.
- luštění
- rubrika tentokrát nejen pro děti
- misijní klubko
- program akcí a bohoslužeb
- oznamy

Slovo života na duben

„Jestliže pšeničné zrnо nepadne do země a neodumře, zůstane samo; odumře-li však, přinese hojný užitek.“ (Jan 12, 24)

Tato Ježíšova slova jsou výmluvnější než nějaké pojednání a otevírají před námi tajemství života.

Ježíšova radost neexistuje bez bolesti přijaté s láskou. Není zmrtvýchvstání bez smrti. Ježíš tady hovoří o sobě a vysvětluje význam svého života.

Do jeho smrti chybí několik dní. Bude bolestná a pokojující. Proč má umřít právě ten, který prohlásil, že On sám je Život? Proč má trpět ten, který je nevinný? Proč ho mají tupit, dávat mu políčky, vysmívat se mu, přibít ho na kříž? Proč takový hanebný konec? A především, proč On, který žil v trvalém spojení s Bohem, se bude cítit od svého Otce opuštěn? I jemu smrt nahání strach. Ale bude mít svůj smysl - Zmrtvýchvstání.

Přišel proto, aby shromáždil rozptýlené Boží děti (1), aby zbořil každou hranici, která rozděluje národy i jednotlivé lidi, aby přinesl bratrství lidem, kteří jsou navzájem rozdělení, aby přinášel mír a vytvářel jednotu. Avšak za to je třeba zaplatit. Aby přitáhl všechny k sobě, musí být vyzdvižen ze země na kříž (2). Máme zde nejkrásnější přirovnání z celého evangelia:

„Jestliže pšeničné zrnо nepadne do země a neodumře, zůstane samo; odumře-li však, přinese hojný užitek.“

On je tím pšeničným zrnem. Ve velikonoční době se nám představuje z výšky svého kříže, ukazuje nám své utrpení a svou slávu jako tajemství nejvyšší lásky. Tam daroval všechno: odpuštění svým vrahům, zločinci ráj, nám dal matku a své tělo a svou krev, celý svůj život, až po výkřik „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“

V roce 1944 jsem napsala: „Viš, že nám dal všechno? Co víc nám ještě může dát Bůh, který z lásky jakoby zapomněl, že je Bohem?“ Dal nám možnost stát se Božími dětmi. Vytvořil nový lid, učinil nové stvoření.

Pšeničné zrnо, které padlo na zem a zemřelo, o Letnicích již dozrálo v bohatý klas - tři tisíce lidí všech národů se stávají „jedním srdcem a jednou duší“, pak jich je pět tisíc, pak...

„Jestliže pšeničné zrnо nepadne do země a neodumře, zůstane samo; odumře-li však, přinese hojný užitek.“

Toto Slovo dá smysl i našemu životu, našemu utrpení a jednoho dne i naší smrti.

Všeobecné bratrství, pro něž chceme žít, mír a jednota, které chceme vytvářet okolo sebe, jsou jen prázdným snem a vidinou, pokud nejsme připraveni jít po cestě, jakou nám ukázal náš Pán.

Jak dokázal „přinášet mnoho ovoce“? Sdílel s námi všechno. Vzal na sebe naše utrpení. Stal se s námi temnotou, smutkem, únavou, rozporem... Zakusil zradu, samotu, byl sirotkem... Jedním slovem, „sjednotil se s námi“ a vzal na sebe vše, co nás tížilo.

Stejně tak i my. Zamilováni do Boha, který se stává naším „bližním“, máme příležitost říci mu, že jsme mu nesmírně vděční za jeho nekonečnou lásku - budeme žít tak, jak žil On. I my jsme „bližními“ pro ty, se kterými se v životě setkáme. Chceme být připraveni „sjednocovat“ se s nimi, brát na sebe nejednotu, nést s nimi bolest nebo řešit nějaký problém konkrétní láskou, která se stala službou.

Ježíš opuštěný se dal celý. Ve spiritualitě, která je zaměřena na něj, má Ježíš Zmrtvýchvstálý plně zazářit a radost to má dosvědčit.

-Chiara Lubichová-

1. Srov. Jan 11, 52; 2. Srov. Jan 12, 32.

Slovo života naleznete také na internetu:

Z vašich příspěvků:**Bílé šatičky**

Blížila se doba, kdy jsem měla jít k prvnímu svatému přijímání. Moje maminka mi nechala ušít krásné bílé šatičky s volánky. U švadleny jsem se radostně otáčela před zrcadlem. Konečně byl ten den tady. Oblékla jsem si šaty, do vlasů uvázala maminka bílou mašli a do ruky jsem dostala svíčku, ovinutou zelenou myrtou. Potom jsem s jinými dětmi společně předstoupila před oltář.

Druhé zastavení mých šatů se odehrávalo při příležitosti svatby mé tety, matčiny mladší sestry. Šla jsem za družičku a měla jsem i mládence. (Starší družička měla šaty bleděmodré a to by snad nemělo být. Družičky mají mít podle tradice barvu šatů, shodující se s šatem nevěstiny. Mají chránit nevěstu, aby jí zlí duchové nemohli uškodit.)

„Nejsmutnější“ osud dostaly šatičky, když posloužily Božence Večerkové, která zemřela v náručí své maminky na leukémii. Ta jí tenkrát oblékla moje šatičky, které jí darovala má matka. Posloužily tedy ty bílé šatičky Božence na její poslední cestu, do rakvičky.

Ten smutek na mne padá i při pohledu na našeho Spasitele v Božím hrobě na Bílou sobotu. Také Ježíš Kristus byl zahalen do bílého. Ten, který miloval celý svět, Ten, na kterého ukazovaly všechny ruce a ústa volala: „Ukřizuj!“

-Dana Lukasová-

Často bývám přítomna na pohřbech v našem kostele. Vidím ty plačící pozůstalé a cítím s nimi bolest z loučení. Vzpomínám přítom na své drahé rodiče, všechny své blízké a slzy se tlačí do očí. Jak ráda bych byla s nimi, kdyby se čas vrátil. Je to však jen pouhé přání na tomto světě. My věřící však máme naději na shledání se svými blízkými. Tu naději nám dává dobrý Bůh, který nás povolá na věčnost. Jsme Jeho dětmi a k Němu se jednou vrátíme. Záleží však na tom, jaký život na tomto světě vedeme, jak se připravujeme na setkání s Pánem, na Boží soud, a jestli budeme mezi těmi vyvolenými u Božího trůnu? Ve shonu života zapomínáme, že i s námi se budou naši blízcí loučit v našem kostele. Žijme tedy správným křesťanským životem, abychom se nemuseli smrti bát, ale naopak se těšit na setkání se svými drahými. Modleme se za naše zemřelé a naděje na shledání s nimi na věčnosti ať je nám posilou při loučení na tomto světě. Vybavují se mi útržky slov básně:

*Jednou se setká s otcem syn
a dítě najde matčin klín,
tam ruka v ruce spočine
a milý milou přivine.*

*Smrt to není loučení,
byť chvěl se nám i hlas.
Jsme vírou v Krista spojeni
a sejdem se zas.*

*Až přejde den a budu spát,
Přijď na můj hrob se podívat
Jen podívat a neplač moc,
kdo usnul, spí už každý rád
a svatá je ta tichá noc,
když přejde den*

*Měl jsem tě rád a ty to víš,
ty sladilas mi každou tíž.
Co setřelas mi slzi z řas.
Jen přijď a řekni: „Ty už spíš
a někde na mě čekáš zas,
vždyť měls mě rád.“*

-Marie Svobodová-

Hudební rubrika

Milí farníci, v pondělí po slavnosti sv. Josefa po pravidelné hodině věnované katechezi jsme měli možnost si objasnit v miniaturní chvíli důvod neustále se opakujících nepřesností týkajících se společného zpěvu. Myslím, že budu velmi blízko, když prohlásím, že občasné apely z mé strany jaksi padají bez užitku. Možná se zdá, že neustálé a pruderní naléhání na snahu o jednotný zpěv se vám zdá zbytečná ztráta času („...ono to nějak dopadne...“), ale sami víte, pokud zavítáte do některé dobře zpívající farnosti, např. na diecézní pouť do katedrály v Olomouci, že účinek jednotného společného zpěvu je mocný. Jde o to správně pochopit, proč je potřeba jednotného zpěvu. Zpěv patří k přirozenému hudebnímu projevu. Jednota hlasů vytváří pak jednotu srdcí, zpěv lépe vyjadřuje modlitbu. Vždyť zpívaná liturgie je dokonalejším předobrazem liturgie nebeské. Nechápu, jak mohla v této souvislosti ten večer zaznít věta: „...a nebylo by lepší, kdybychom se radši modlili?“. O TO především jde: liturgická hudba i zpět vyjadřuje Kristovo tajemství, umocňuje a zvrucňuje modlitbu, vyniká krásou, zpěv umožňuje aktivní účast celého bohoslužebného shromáždění a nakonec, upoutává pozornost k liturgickým úkonům a nikoliv k sobě. Měli bychom se varovat ve zpěvu jakékoliv okázalosti, sebestřednosti a sobeckým osobním projevům. Zde je prostor především ke vzájemnému naslouchání. Vždyť vy, více umírněnější, to znáte, kdokoli v překotné aktivitě vás v lavicích překřičí, neslyšíte vlastní slovo. A pokud se sejde více „solistů“, jedou si ve vlastní linii, bez ohledu na třeba doprovod varhan či přirozený rytmus. Jednotný zpěv je jednotný se vši odpovědností

a se všemi důsledky. Pokud to je „rozhádané, sami cítíte, že něco v pořádku není. (TO se týká i tzv. společně recitované modlitby před i po mši). Každý kout kostela si taktuje po svém, všechny to ruší, všichni jsou bezradní a nesoustředění.

Na závěr, jako opakování, zde nabízím několik historických stále platných veršů uvedených již v zářiovém čísle 2005 a už končím (jak zaznělo toho večera netrpělivě: „...ať už toho nechá...“):

*Kdo žádáš zpíváním Boha chváliti
a bližním svým k vzdělání posloužit.
Zpívej rozumně, nebeč jako tele,
sám tvůj vřesk nic neprospívá v kostele.
Hleď tónu, přestávek dobře užítí,
směšných koleatur nechtěj činiti.*

*Na kantora svého nejvíc pozor dej,
nospíchej ani se za ním nevěč,
neb to obě jest velmi mrzutá věc.
Sprav se v tom s kantorem, nic sám nečině,
natáhni se neb tvůj hlas omylně,
za jiným nevej, aniž dvoj hlasu,
rač zpívat přestaň a modli se k Bohu.*

*Ale zpívej přirozeným hlasem svým,
budeš Bohu i dobrým lidem milým.
Slušně a pobožně, z lásky k Bohu zpívej,
tak se dvakrát modlit budeš, to znej,
za tebe, za bližní své po všem světě,
mysl jiným hneš k následování tě.*

-jako-

Svatí na vitrážích našeho kostela XII. část

Blahoslavený Rudolf z Bernu.

Milí farníci, možná jste si všimli, že s dalšími pokračováními této rubriky se dostáváme ke svatým, kteří jsou méně známí nebo jsou huře identifikovatelní. Tak je tomu i u blahoslaveného Rudolfa z Bernu, který je pro většinu z nás neznámou osobou, jelikož se těší úctě spíše v německy mluvících zemích. Vitráž, která je ke zhlédnutí v presbytáři na pravém okně směrem od svatostánku, má německy psané věnování od donátora, pochází tedy z dob převážně německého osídlení našeho města.

Nějaký čas mi trvalo, než jsem si vyjasnil, kdo je na obrazovce předmětem úcty, a co je zde vlastně znázorněno. Na vitráži totiž spatříme malého chlapce, kterému přináší anděl palmový list, symbol mučednictví. Na zemi leží nůž, vražedný nástroj a to je v souladu s legendou o blahoslaveném Rudolfu.

Rudolf byl křesťanský chlapec, žijící ve švýcarském Bernu ve 13. století. Několika zločinnými židy byl zavlčen do sklepa a tam tělesně mučen. Důvodem bylo buď vyjádření jejich nenávisti ke křesťanství anebo snad snaha použít krev oběti k nějakým bližze neurčeným obřadním rituálům. Chlapec byl nakonec ubodán.

Zločin, který se stal r. 1287, vyšel najevo, vrahové byli usvědčeni a popraveni. Blahoslavený Rudolf má svátek 17. dubna. *-jihá-*

Tip na nedělní výlet

Vážení farníci, co se nedělních výletů týče, rozhodli jsme se, že tentokrát necháme teorie a nastoupí praxe.

Je tady jaro, a to, o čem jsem si doposud jen četli, by se také mělo naplnit. Proto vás redakční rada zve na 1. farní výlet, který se uskuteční v některou neděli v květnu, až bude trochu tepleji a méně bláta. Termín bude upřesněn včas v ohláškách. Pojede se na Tři kameny u Libiny, blíže viz časopis Pokoj vám, číslo 8 z prosince 2005.

Výlet není v zásadě nijak organizován, kdo přijde může se zúčastnit. Sraz bude na nádraží v Libině, kde budeme čekat na ty, kteří se rozhodnou přijet vlakem. Z Uničova vlak odjíždí v 12:29 hodin, v Libině by měl být v 12:49.

O občerstvení a dopravu na místo srazu se postará každý sám. Budou nás čekat přibližně 3 km do kopce a nazpátek zase z kopce. Zpátky do Uničova jedou vlaky v 16:44 a v 17:08 hod. *-jihá-*

Přechod na letní čas

Vážení farníci, jak jistě víte, proběhl v sobotní noci z 25.3 na 26.3. přechod na letní čas. Tato zdánlivě banální skutečnost je pro řadu z nás nepřijemná. Kolik musí člověk například jen doam seřídít hodiny, hodinek, kukaček, mobilů a jiných zařízení udávajících čas? A to, prosím, nemluvím o věžních hodinách! Tam je to sousto pro opravdového chlapa.

Letos však proběhlo seřizení našich věžních hodin zcela hladce. Bylo to díky tomu, že náš milý K.B. skloubil dohromady své dovednosti. Za prvé - je dobrým horolezcem a za druhé - úspěšně absolvoval s certifikátem *Kurs seřizovačů věžních hodin* pořádaný jednou za čas Olomouckým arcibiskupstvím. Díky Květošovi tedy hodiny budou dalšího půl roku opět ukazovat ten správný čas. *-jihá-*

HUMOR

„Mohl jsem mít Felicii za sto korun.“

„A proč jsi ji nekoupil?“

„Já jsem ji chtěl koupit, ale ten chlap, co v ní seděl, mi ji nechtěl prodat.“

Třicetkilový chlap se hlásí do práce k dřevorubcům.

„S takovou figurou chceš kácet?“

diví se dřevorubci.

„Ano.“

„A už jsi nějaké stromy kácel?“

„Jasně.“

„A kde člověče?“

„Na Sahaře,“

„Tam přece žádné stromy nejsou!“

„Teď už ne!“

Potkají se dva šneci a jeden říká druhému: „Představ si to, před půl rokem mi utekla žena i s dítětem a já je ještě táááámhle vidím.“

-jiše-

POUŤ MANŽELŮ VE ŠTERNBERKU

V jubilejním roce 2000 se poprvé v chrámu Zvěstování Páně ve Šternberku konala diecézní pouť manželů s duchovné obnovou. Letos již posedmé, v den Zvěstování, kdy Maria řekla Bohu své ANO, přišli opět manželé obnovit své sliby a vyprosit si požehnání do dalších let svého manželství. Šternberský chrám se stal poutním místem manželů.

V 10:00, po společné modlitbě růžence začala slavnostní mše sv., kterou sloužil P. Vojtěch Kodet O. Carm. Po promluvě stotřicepět manželských párů obnovilo svůj manželský slib. Všichni manželé vystoupily z lavic a vytvořili špalír uprostřed chrámu od oltáře až pod kůr. Manželé si navzájem podali ruce a připoměli si slova slibu, který si na počátku svého manželství dali. Pak jednotlivým párům poblahopřál osobně P. Vojtěch. V obětním průvodu nesly pak vybrané páry symboly věcí, které manželé v soužití běžně provázejí, svazují i rozdělují; omšelé hračky, fotbalový míč, hudební nástroje dětí, láhev alkoholu, rozedrané ponožky, parte po zesnulém příbuzném, střep rozbitého nádobí, ale i symboly víry, které oba manželé neoddělitelně pojí; kříž, ošatka hlíny, ze které Bůh uhnětl život, svíce, růženec. Slavnostní mše byla doprovázena decentním hudebním projevem dívčí rytmické skupiny.

Po poutním obědě pak program pokračoval v prostoru lesnického učiliště a to od 13.00-15.00 katechezí, kterou vedl opět P. Vojtěch Kodet O.Carm. Po katechezi následovala živá diskuze o problémech běžného života i víry, které manželé i snoubence trápí. Pout' byla zakončena v 16.00 adorací ve farním kostele.

I když konání této již tradiční poutě bylo inzerováno dostatečnou dobu dopředu, z Uničova se dostavilo jen 2 a půl páru. *-jako-*

špalír manžlů

netradiční obětní dary

dívčí sbor, vpředu nevíňátko

P. Josef Červenka a P. Vojtěch Kodet

odpolední přednáška

RODINA A MŠE SVATÁ

Napadlo by vás někdy absolvovat se čtyřmi malými dětmi absolvovat tři nedělní mše za jedno dopoledne? Zdravý rozum - nebo aspoň jeho zbytky (máte ty čtyři děti) - by vám to nedovolil. A přece - nikdy neříkej nikdy.

Klasické nedělní ráno v naší rodině. V sedm jdu budít své miláčky. Po pěti minutách, kdy bych ještě mohla dostat cenu za něžnost, polovina spí a druhá polovina dělá, že spí. Moje drahá polovička tyto dvě varianty různě střídá. Po dalších pěti minutách jsou všichni vzhůru, ale nikdo nechce vstát. Když vstanou, nechťejí jít do kostela. Když je přesvědčím, že Ježíš tam na ně čeká, uplynula už půlhodina. Jedna čtvrtina brečí, protože neví, co si má vzít na sebe (máme jen jednu holčičku), další dvě čtvrtiny jsou v sobě a taky brečí, důvody jsou pokaždé jiné, a přeci tak podobné.

Skok na osm hodin třicet minut. Stihli jsme to a konečně sedíme v kostele v „naší“ lavici, nejstarší syn ministruje. Naše první mše probíhá zcela standardně - ze zbožných dětských knížek je vlak, o němž se dva nejmenší perou a který vypadává z lavice na obou stranách. Na začátku kázání jdeme čúrat a v tichu po proměňování se nahlas ptají, kdy už bude konec. Mezitím různě vyběhají z lavice nebo v ní padají, perou se, nahlas smrkají, pokřikují na známé, při pozdravení pokoje se pro změnu strašně stydí.

Pak ale přijdete domů a nesete synovi na vyprání ministrantský oblek. A hned je všechno jinak. Konferenční stůl je přioděn bílým vyšivaným ubrusem, hledá se kalich, konvíčky a hlavně hostie. Překvapila jsem, mám doma jeden balíček, chtěla jsem na nich péct cukroví. Tak až jindy. Boj o to, kdo bude knězem, nevyhrává pravda a láska, ale téměř pětiletý věkový rozdíl. Takže máme ještě dva ministranty a jednu zástupkyni Božího lidu. Mše je podstatně kratší než ta první, ale nechybí nic, jen kázání je trochu zrychlené, přímluvy naopak velice aktuální za aktivní účasti všech. Nejdůležitější je přijímání, protože k němu můžou konečně všichni. Několikrát. Skončila druhá mše, ale ještě nejsou naplněny kněžské ambice dalšího syna. Tedy mše třetí, už poněkud improvizovaná, neboť tento náš potomek ještě neumí

číst a kromě modlitby Otče náš si mnoho nepamatuje. Jak by také mohl... Ministranti i Boží lid se vytrácejí, evangelium „čtené“ ze zákona o dani z přidané hodnoty snad neodporuje pravdám víry (při vaření oběda na to nemůžu tak úplně dohlédnout), ledacos je vynecháno, ale přijímání musí být. Padl na něj zbytek již zmíněného balíčku. Konečně konec, říkám si. Všichni jsou venku, mají jiné hry. Po chvíli za mnou přichází náš nejmladší, za sebou táhne, hádejte co. Ten ministrantský oblek budu prát raději až v sobotu večer. Obléknu mu ho a jdu se zvědavě podívat, co bude následovat, když je tu sám. Obývák je stále ještě kaplí (kdo to asi uklidí?) a tam, před oltářem, začal svůj soukromý obřad prostrací. Jsme ještě ve Velikonocích, nebo je to kněžské svěcení? Bůh suď. K tomu přidává pochod celým bytem s obrázkovou knížkou nad hlavou a procitěným zpěvem aleluja. Víc dohromady asi nedá, ale mně to stačí i tak. Tolik zbožnosti za jedno dopoledne. Asi to praní omezím, vždyť se v tom kostele nemají čím zašpinit.

Uběhlo pár týdnů. Prostřední syn začal ministrovat, takže teď nás pro změnu při mši ostřeluje ze strategické pozice od oltáře. Domácí mše byly nějak zapomenuty. I když ... Vracela jsem se nedávno z našeho krajského města. Něco jsem vyřídila, něco nakoupila. Vítejte mě moje děti, v očích velký otazník a na rtech jedinou otázku: „Koupila's hostie?!“

-Veronika Meisnerová-
(převzato z časopisu Rodinný život)

LUŠTĚNÍ

I tentokrát si můžete s námi zahrát. Po skončení tří takovýchto po sobě jdoucích doplňovaček odevzdejte všechny tři luštěnky současně do pošt. schránky na faře. Potěšíme Vás, kteří budete vybráni, alespoň drobným dárkem.

-JIŠE-

A	M	A	N	A	S	E	S	R	S	E	B	A	L	O	T	H	P	
R	E	F	R	A	J	I	M	A	K	K	U	S	R	A	E	M	N	
P	T	S	J	A	R	A	S	G	E	Z	A	U	N	B	R	A	A	
A	U	I	U	I	T	O	L	A	N	L	J	D	E	O	H	T	D	
K	S	Z	D	A	B	R	A	H	A	M	A	R	E	T	E	G	A	
S	E	J	A	U	P	E	T	T	N	A	A	M	A	C	H	Š	Á	M
A	L	O	S	A	U	L	B	B	J	H	E	N	O	C	H	K	R	I
D	A	M	D	O	R	E	A	O	O	A	I	Z	M	A	E	L	J	
M	C	H	L	E	A	N	O	S	K	Z	L	A	Z	U	B	V	L	A
S	U	O	I	B	D	E	N	A	N	A	A	N	E	K	A	E	R	
Z	L	T	E	V	F	A	E	I	A	L	I	K	E	T	B	A	S	
T	A	N	E	S	A	N	H	V	A	E	A	L	E	A	M	Z	I	
K	M	U	L	A	S	C	H	E	M	A	L	S	S	!	B	A	O	M

OSMISMĚRKA II.

Vyškrtejte v osmisměrce jména, uvedená ze Starého zákona:

ABRAHÁM, ADAM, ARPAKŠÁD, ARON, ASENAT, ELAM, ENOŠ, EFRAJIM, 2x EVA, EZAU, GETER, HAGAR, HADAD, HEBER, HENOCH, CHÁM, CHAVÍLA, CHÚL, 2x IZMAEL, IZÁK, JÁKOB, JOSEF, JOZNA, JUDA, KENAN, KENAAN, KÚŠ, LÁMECH, LEA, 2x LOT, MANASES, MÁŠ, METÚSELACH, MAHALALEL, MISRAJIM, MOJŽÍŠ, MOÁB, NÁTHAN, NÉB, NOE, PÚA, RAEM, RÁCHEL, REBEKA, SABTA, SABTEK, SÁRAJ, SEBA, ŠAUL, ŠALÚM, ŠET, ÚS

VELIKONOCE - Pašijový týden

Poslední týden čtyřicetidenního půstu před Velikonocemi se nazývá pašijový (též svatý, veliký). Velikonoce jako nejvýznamnější svátek křesťanské církve, spojený s památkou umučení a vzkříšení Krista, ovlivňovaly řadu od ních odvozených svátků pohyblivých. Oslavy Velikonoc měly velice starou tradici, původem ještě z doby předkřesťanské. Navazovaly na židovský svátek **pesach** (odtud latinské označení pascha), jenž byl památkou vysvobození Židů z egyptského zajetí. Pesach připadal na den prvního jarního úplňku (podle židovského kalendáře). Velikonoce jsou pozůstatkem roku řízeného současně sluncem (slunovrat) a měsícem (úplněk), který je pohyblivý, což působí rušivě v pravidelném běhu juliánského a gregoriánského kalendáře. Od počátku se křesťané snažili oddělit velikonoce od židovského svátku pesach, navíc propukaly spory o příslušné datum mezi Alexandrií a Římem. Alexandrijský způsob výpočtu data Velikonoc byl nakonec v 6. století přijat obecně. Vychází ze zásady slavit Velikonoce po jarní rovnodennosti (stanovené na 21. březen) v neděli po prvním jarním úplňku. Takto stanovená neděle velikonoční může být v rozmezí od 22. března do 25. dubna.

SAZOMETNÁ STŘEDA

Středa před Božím hodem velikonočním patří liturgicky ještě k postní době. V lidovém prostředí se jí říkávalo škaředá, sazometní či smetná, protože se toho dne vymetaly komíny. Škaředá prý pochází od toho, že se Jidáš škaředil na Krista; proto se podle lidové víry nesmí nikdo toho dne mračit, jinak by se škaředil po všechny středy v roce.

ZELENÝ ČTVRTEK

Dobou mezi čtyřicetidenním postem a Božím hodem velikonočním označuje liturgie jako „velikonoční třídění“. Ve starokřesťanském pojetí se od 2. století k němu počítal Velký pátek, Bílá sobota a Neděle Zmrtvýchvstání jako jednota smrti a vzkříšení. Ve středověku pod tlakem mystikou prodchnuté zbožnosti zvítězila myšlenka zdůraznit jako samostatný celek umučení Páně, z něhož byla vydělena velikonoční neděle a jako náhradní den přidán Zelený čtvrtek. Teprve po druhém vatikánském koncilu bylo obnoveno starokřesťanské

pojetí Velikonoc; velikonoční třídění začíná večerní mší na Zelený čtvrtek a končí nešporami o Neděli Zmrtvýchvstání. V lidovém prostředí se však k němu často řadil celý Zelený čtvrtek, jak svědčí četné lidové zvyky. Název Zelený čtvrtek je v Německu doložen již ve 12. století, odvozen snad od zeleného mešního roucha, jež se toho dne užívalo. Toho dne se měla jíst zelená strava (špenát, různé druhy zelí), aby byl člověk celý rok zdrav.

Kostelní zvony zní toho dne při mši naposledy, pak umlknou až do Bílé soboty, „odlétají do Říma“. Mnohde existovala pověra, že když naposledy zvoní na Zelený čtvrtek zvon, má člověk cinkat penězi, aby se ho držely. Hlas zvonů nahrazovaly o Velikonocích nejrůznější klapačky, řehtačky - nejen malé do ruky, ale především na jihovýchodní Moravě i velké klapačky na trakařích. Jejich hluk se rozléhal po celé vesnici, na mnoha místech se říkalo, že děti honí proradného Jidáše. Již ze 16. století je dochována občůzka s popěvkou, namířenými proti Jidášovi a Židům, kteří ukřižovali Krista. V některých východočeských i západočeských venkovských kostelech bylo zvykem, že jeden z chlapců, jakmile kněz začal mši, vyběhl ven a pelášil pryč. Ostatní děti s klapačkami a řehtačkami za ním. Dbalo se, aby honěný chlapec, představující Jidáše, byl zrzavý. Někdy vybíhali chlapci společně a Jidášem byl pak nejlepší běžec či ten, kdo vyběhl z kostela jako prvý. Často se při pronásledování volalo: „Jidáše honíme, klekání zvoníme, při tom se modlíme“

Při mši na Zelený čtvrtek umýval biskup a řeholní představení nohy 12 starcům nebo řeholním bratřím, po obřadu je pohostili a obdarovali. Tento liturgický úkon je symbolicky spojen s Poslední večeří Páně, kdy tak Kristus stejně učinil svým učedníkům - apoštolům. Lidé toho dne často vstávali časně ráno, rodina se společně pomodlila, potom se všichni omyli rosou, jež měla zabránit onemocnění lišejí a dalšími neduhy. Jinde se tato pověra spojovala s Velkým pátkem.

Na Zelený čtvrtek vstávaly hospodyně časně, aby zametly dům ještě před východem slunce; smetí se odnášelo za humna či na křižovatku cest, aby se v domě nedržely blechy. Kdo prý snědl před východem slunce pečivo nebo chléb pomazané medem, bude bezpečný před uštknutím hadů a žihadly vos a sršňů. Med měl ve velikonočních pověrách vůbec zvláštní místo. V podhůří Orlických hor házeli lidé do studní chléb namazaný medem, aby se v nich celý rok držela voda. Odpoledne bylo zakázáno pracovat. V okolí Hořic bylo zvykem, že se proutkem svěceným na Květnou ne-

děli doma šlehalo po podlaze a peřinách, přitom se volalo: „Ven hosti - bez kosti.“ Tak se zaháněly blechy. Po západu slunce vykropil hospodář svěcenou vodou z nového dosud nepoužívaného hrnečku dům i jeho okolí. Obvykle nesměl kropit rukou, ale věchýtkem slámy; tak chránil obydlí před čarodějnicemi.

VELKÝ PÁTEK

V katolické liturgii je dnem hlubokého smutku; nekoná se mše a bohoslužba je složena jen ze čtení textů a zpěvu. Důležitou součástí pobožnosti je odhalení a uctění svatého kříže. Původní prostý a střídmy ráz liturgických oslav pozměnila až doba protireformace, kdy se zvýraznil význam oslav Velkého pátku jako dne, kdy je třeba myslet na spásu. Zejména jezuité se zasadili o rozvinutí forem, jimiž bylo věřícím umožněno konat další pobožnosti. Právě oni zavedli „Boží hrob“; zatímco původně v něm byl jen kříž, umístili tam monstranci zakrytou rouškou, kolem ní květy a mnoho svíců, do dutiny pod oltářem sochu představující mrtvého Krista. Takováto úprava „Božího hrobu“ již byla provedena v 80. letech 16. století v Praze (předtím vůbec poprvé roku 1577 v Bavorsku). V 17. a 18. století se zvyk rozšířil obecně. V barokní době vypjaté exaltovanosti a mystické symboliky se k počtům zemřelého Krista skládaly kantáty, jezuité zaváděli divadelní pašijové hry, vycházející ze středověké tradice. V některých oblastech se staly pašijové hry velkou a atraktivní podívanou. Pašijové hry se předváděly i v jižních a západních Čechách, ať již místními věřícími pod vedením duchovního správce, nebo ochotníky za vedení učitele či jiného nadšence. Většina z nich realisticky přibližovala události posledních dnů Kristova života a jeho Zmrtvýchvstání.

Na Velký pátek vstávali lidé před východem slunce a odcházeli se omýt k potoku, aby byli uchráněni před nemocemi. Někteří se ve vodě i potápěli, mládenci z okolí Volyně se pokoušeli vytáhnout ze dna v ústech obláček, který pak hodili levou rukou za hlavu, což chránilo proti bolestem zubů. Děvčata zase stírala v osení rosou, aby byla chráněna před sluncem. Hojně rozšířený zvyk, zvláště v krajích s rozvinutou plátenickou výrobou, byl předání pašijových nití. Kdo měl na šatu alespoň několik stehů ušitých těmito „čarovnými“ nitěmi, byl uchráněn před uhranutím i zlými duchy. Košile ušitá z plátna takto upředených nití chránila před bleskem. Řada pověr byla spojena s vírou v čarodějnice a hledáním ochrany před uhranutím. Na Velký pátek se nemělo nic půjčovat z domácnosti, protože s takovými předměty by se dalo čarovat. Nesmělo se hýbat zemí, proto se nepra-

covalo na poli ani v sadu. Nesmělo se také prát prádlo; pradeny říkaly, že by ho místo do vody namáčely do Kristovy krve.

S Velkým pátkem byla spojena víra v magickou sílu země a zázraky, které se toho dne dějí. Podle lidové víry se země otvírala, aby odhalila na krátkou dobu ukryté poklady. Proto bylo večer o Velkém pátku vidět v lesích, u zřícenin hradů a na dalších opuštěných místech hledače pokladů. Poklad prý označovalo světélko, jindy zářící a kvetoucí kapradí, případně otvor ve skále či zdi, z něhož vycházela zvláštní záře. Toho dne se podle pověstí otvíral na několik hodin i Blaník.

BÍLÁ SOBOTA

V různých křesťanských církvích získala během staletí odlišnou tvářnost a mnohé z obřadů přešly do všeobecného povědomí. Příkladem toho je svěcení ohně (resp. světla), které je zachováno v různých liturgiích. Obřadu spojenému s žehnáním světla, při němž se zpívají žalmy, se říkalo lucenarium. Bílá sobota nebyla ve starém křesťanském světě dnem liturgickým, konala se jen noční bohoslužba vigílie. Před vigílií se posvětil oheň, od kterého se zapálil paškál a jím se světlo přeneslo do kostela. Svěcení ohně se postupně stalo slavnostním obřadem a římský císař Konstantin Ve-

liký dokonce počátkem 4. století nařídil, že má být celé město osvětleno ohni. V českém prostředí se na Bílou sobotu svétlil oheň před vchodem kostela. V mnoha vsích byl zvyk, že se doma uhasila všechna ohniště. Před kostelem vložila hospodyně na hraničku vlastní polínko, a když kněz oheň posvětil, vzala žhavý oharek domů a zažehnula jím oheň nový. Z ohořelých dřev se zhotovovaly křížky, které věřící nosili do pole, aby dobře rodilo; popelem z posvěceného ohně se sypaly louky. Někde bylo zvykem dávat uhlíky za trám domu na ochranu před požárem. Aby se zabránilo různým pověrečným praktikám, platil ještě počátkem 20. století příkaz církevních úřadů, že se má ohniště po vykonání liturgického posvěcení ohně zalít vodou, aby se popel znehodnotil a ohořelé zbytky se měly pod dohledem odnést.

BOŽÍ HOD VELIKONOČNÍ

V rámci svátku se provádělo okázalé svěcení velikonočních pokrmů - beránka, mazance, ale také vajec, chleba a vína. Toto svěcení mělo kromě symbolického významu i praktický podtext. Po období dlouhého půstu by mohl náhlý přechod k tučné stravě přivodit obtíže. Proto se světily určité pokrmy, které měly tělo na návrat k běžné stravě pozvolna připravovat. Na Chodsku jedli věřící pokrm posvěcený v kostele vždy ve stoje. Pokud kdo-

koli přišel do stavení, ať vrchnost nebo žebrák, dostal kousek z posvěceného jídla. Ve východních Čechách obětoval hospodář kus svěceného mazance, vejce a víno zahradě, poli a studni, aby byla dobrá úroda, hojnost ovoce a zdravá pitná voda. Na Šumavě lidé věřili, že vzpomínka na to, že člověk jedl o Božím hodu velikonočním posvěceného beránka, pomůže nalézt ztracenou cestu zbloudilci v lesích. Obyčej se v polovině 19. století na Bechyňsku popisuje: „*Mladé hospodyňky a vyšňořené dcerky v národním kroji ... v levé ruce modlitby se šátečkem, v pravé uzlík sněhobílý a v něm talíř s mazancem a vejci, červeně, modře, žlutě i jinak barvenými. Při „hrubé“ postavila v kostele každá svůj uzlík před sebe a když bylo po mši, kráčely všechny k hlavnímu oltáři a kladly uzlíky své, poněkud je uvolnivše, na oltář, ku posvěcení. Když se tak stalo, odstoupily opět do lodí chrámové, pan farář vystoupil ze sakristie a jakmile vystoupil, spustili hudebníci na kůru pochod a hráli jej tak nadšeně, jako by o nějakém svatebním průvodu. Zatím svétlil pan farář mazance a vejce, a když bylo po svěcení, hospodyňky a dívky si požehnané věci opět vzaly a odnesly. Doma je postavily na stůl, hospodář požehnav ještě křížem věci ty, ukrojil před obědem každému domácímu po krajíčku mazance a dal každému i po vejci.*“ -jiko-

Misijní klubko

Dětský křesťanský časopis Nezbeda v naší poštovní schránce vždycky znamená radost pro děti a také dohady, kdo si ho přečte jako první. I nám rodičům se líbí obsah časopisu, který je velice pestrý. A právě v lednovém čísle tohoto Nezbedy jsme se dozvěděli o možnosti zapojit děti do Papežského misijního díla pro děti, které nese název Misijní klubko. Napsala jsem tedy na níže uvedenou adresu, abychom získali o této aktivitě více informací. Obratem přišel dopis, který nám dal odpověď na mnohé otázky.

Misijní klubko je společenství dětí do 15-ti let, které spojuje modlitba a touha pomoci podle svých sil a možností jiným potřebným dětem. Děti, které se sem přihlásí, se zavazují k tomu, že se denně pomodlí modlitbu Zdravas Maria a jednou týdně desátek růžence za děti v misijních oblastech. Děti také mohou odevzdávat na potřeby misíí tzv. Misijní bonbónek. To znamená, že jednou za týden si dítě odepře nějakou sladkost, bonbónek a hodnotu tohoto pamlsku strádá do pokladničky, jejíž obsah se jedenkrát ročně odešle na konto Papežského misijního díla. A jsou tu i jiné způsoby pomoci, např.: před Vánoce připravíme jeden dárek navíc ve formě finančního daru; mohou se péci Misijní koláčky – např. perníčky či jiné dobroty, které se za dobrovolný příspěvek prodávají a utržené penízky se odešlou na pomoc misíím. Děti se dále mohou zapojit do kreslení vánočních a velikonočních pohledů, které se prodávají stejným způsobem. Součástí těchto aktivit je vzdělávání a výchova dětí k tomu, aby se naučily přinášáním obětí pomáhat bližním, a tím vydávat svědectví o Ježíšově lásce a také aby poznávaly život v misijních oblastech v různých

světadílech naší planety.

Taková „klubka“ mohou fungovat v rodině nebo ve farnosti, kde může být zapojeno více dětí. Mohou mít podle vlastní fantazie svůj název, vlajku, hymnu, klubovnu. Každé „klubko“ má svého dospělého vedoucího, který je ve spojení s ředitelstvím Papežského misijního díla pro děti a odtud dostává materiály a instrukce k jednotlivým činnostem.

Jsem jako maminka dětí nadšená tím, že existuje takové společenství, kde děti mohou prakticky někomu pomoci, naučí se přinést obět z lásky k bližnímu a Bohu. Určitě je to naplní radostí a stanou se vnímavější pro potřeby jiných lidí.

Pokud byste měli zájem, mohli bychom takové Misijní klubko vytvořit i v naší farnosti a tím pomoci našim dětem, aby se s nimi stali malí misionáři ve společenství věřících vrstevníků. Ráda Vám poskytnu materiály, které mám doposud k dispozici a můžeme si – např. po nedělní mši - domluvit schůzku, na které bychom naplánovali konkrétní kroky vedoucí k založení „Klubka“.

-Ludmila Hájková-

Napište, kdo má svátek:

27.3.						
13.9.						
3.10.						
26.10.						
2.2.						

-klárka-

Důležité akce před Velikonocemi

akce - místo	den	čas
Velikonoční zpovídání v Uničově	čtvrtek 6.4.	8:30 - 10:00 hod.
Děkanátní setkání mládeže v Újezdě	sobota 8.4.	9:30 - 15:00 hod.
Příležitost ke svátosti smíření v Újezdě	pondělí 10.4.	9:00 - 21:00 hod.
Obnova kněžských slibů - katedrála Olomouc	čtvrtek 13.4.	v 9:30 hod.

Bohoslužby o Velikonocích

Zelený čtvrtek	13. dubna 2006	
Příležitost ke svátosti smíření	Renoty	15:30 hod.
Mše sv. a po ní adorace	Renoty	16:30 hod.
Mše sv. na památku Poslední večeře	Uničov	18:00 hod.
Adorace před NSO	Uničov	19:00 - 22:00 hod.

Při večerní mši sv. se podává Eucharistie podobojí – Tělo i Krev Páně „namáčením“ – a proto věřící přijímají pouze do úst, ne na ruku.

Po skončení mše sv. bude vystavena Eucharistie v „Getsemanské zahradě“ k soukromé adoraci až do 22 hodin.

Na požádání bude také po mši sv. příležitost ke svátosti smíření.

Velký pátek	14. dubna 2006	
Pobožnost křížové cesty	Uničov	15:00 hod.
Pobožnost křížové cesty	Renoty	17:00 hod.
Velkopáteční obřady	Uničov	18:00 hod.
Pobožnost křížové cesty	Ruda	20:00 hod.

Velký pátek je dnem **přísného postu** a dnem rozjímání nad utrpením a smrtí našeho Pána na kříži. Vrcholem **Velkopátečních obřadů** je uctívání kříže.

Bílá sobota	15. dubna 2006	
Adorace věřících u Božího hrobu v kapli sv. Josefa - soukromé rozjímání o velikosti lásky Ukřižovaného Pána	Uničov	8:00 - 18:00 hod.
Mše sv. z velikonoční vigílie	Uničov	21:00 hod.

Slavnost Vzkříšení začíná velikonoční vigílií večer nebo v noci na Bílou sobotu. Večer po západu slunce se shromáždí věřící před kostelem, kde je připravena hranice pro zapálení a posvěcení ohně. Při velikonoční vigílii se také svěží křestní voda a věřící obnovují křestní slib.

Neděle Zmrtvýchvstání	16. dubna 2006	
Slavnostní mše sv.	Uničov	8:30 hod.
Slavnostní mše sv.	Renoty	10:30 hod.

Na Hod Boží velikonoční pokračuje a vrcholí slavnost Zmrtvýchvstání Páně slavnou mší sv. po východu slunce

Pondělí velikonoční	17. dubna 2006	
Mše sv.	Uničov	8:30 hod.
Mše sv.	Renoty	10:30 hod.

OZNÁMENÍ

Prodám barevnou inkoustovou tiskárnu HP960i. Fototisk Fotoret III, USB/LPT, velmi levně. *-jako-*

Pěvecký sbor moravských učitelů známý mužský sbor pod vedením Lubomíra Máta vystoupí v neděli 2.4. ve 14:30 hod. v klášterním kostele

Malý farní pěvecký sbor/schola přijme mezi sebe zpívající chlapce a děvčata. Zkoušíme každý pátek v 19:00 hod. na faře. Přijďte nás posílit a udržet!

Výstraha čtenářům

Vážení farníci, v rámci měsíce **aprílu** je jeden z příspěvků uvedených v tomto čísle vymyšlen od začátku až do konce, tak se nenechte napálit.

-redakce-

Jednoměsíčník *POKOD VÁM!* vydává Římskokatolická farnost v Uničově. Neprodejně! Určeno pro vnitřní potřebu farnosti.
 Redakční rada: P. Josef Janek (*-jj-*), Jiří Hájek (*-jihá-*), Jitka Šenková (*-jiše-*), Dagmar Řezníčková (*-daře-*), Jaroslav Kocůrek (*-jako-*), Jitka Kocůrková (*-jiko-*), František Vomáčka (*-frvo-*), František Kovařík (*-frko-*), Klárka Hájková (*-klhá-*).
 Grafická úprava (*-jako-*). TiskneTiskárna - LIT, s.r.o., Litovel. Tel.: 737 132 766. E-mail: vomacka.fany@seznam.cz
 Příspěvky posílat do 20 dne v měsíci psanou formou, na disketě, elektronickou poštou. Nevyžádané příspěvky se nevracejí.
 Římskokatolická farnost, Kostelní náměstí 153, 783 91 Uničov, tel: 585 054 500, E-mail: rkunicov@tiscali.cz